

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. birželio 27 d. Nr. 21RE4- (AG4-104/19-2025)
Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Remigijaus Kalašnyko, Astos Povilonienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Sigitos Šimbelytės,

2025-06-25 Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos (duomenys neskelbtini) dikšienės skundą dėl Panevėžio rajono savivaldybės administracijos įsakymo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja skundu Komisijos prašo panaikinti Panevėžio rajono savivaldybės administracijos (toliau – ir Administracija) direktoriaus 2025-05-07 įsakymą Nr. A1-169 „Dėl piniginių socialinės paramos neskyrimo“ (toliau – Įsakymas). Paaiškino, kad Įsakymu neskirta būsto šildymo išlaidų kompensacija laikotarpiu nuo 2023-10-01 iki 2024-04-30. Pareiškėjos vertinimu, atsižvelgus į Regionų administracinio teismo Kauno rūmų 2024-12-09 sprendime nustatytas aplinkybes bei Komisijos 2025-04-29 sprendimą Nr. 21RE-57 (AG4-20/18-2024) (Komisijos patikslinimas – sprendimo priėmimo data yra 2025-03-26) (toliau – 2025-03-26 sprendimas), jos prašymas turėjo būti tenkintas. Kompensacijos prašė pirmą kartą, išimties tvarka, atsižvelgiant į šeimos tuometines pajamas bei realią mažos vertės turto situaciją. Gyvenamoji patalpa, kurioje šiuo metu gyvena, yra vienintelė jos šeimos gyvenamoji nuosavybė. Vadovaudamiesi seniūnijos reikalavimais, 2022 m. atliko kadastrinius matavimus ir pateikė juos atsakovei, teikdami prašymą dėl kompensacijos.

Pareiškėjos teigimu, išlaidos šildymui buvo patirtos įsigyjant malkas iš anksto, iki įstatymo pakeitimų, kai sodo namams nebuvo taikomas kompensacijos draudimas. Atsisakymas skirti kompensaciją grindžiamas aplinkybe, kad dėl sveikatos priežasčių su vyru pardavė 3 kambarių butą Pasvalyje ir šiuo metu neturi gyvenamosios paskirties namo. Toks motyvavimas yra ne tik nepagrįstas, bet ir nepadorus. Šiuo metu neturi galimybių įteisinti esamo statinio kaip gyvenamojo – tokios procedūros reikalauja didelių išlaidų. Pareiškėja su vyru turi ilgus darbo stažo metus ir dėl sveikatos sutrikimų, išėjo į priešlaikinę pensiją.

Sprendime neteisingai apskaičiuotas turtas – įtraukta 1/3 dalis buto, esančio (duomenys neskelbtini) Pasvalio r., kuris priklauso keliems bendrasavininkiams. Šiame bute gyvena pareiškėjos neįgalus brolis, jį globoja ir turtą administruoja pareiškėjos sesuo. Pareiškėja iš šio turto negauna finansinės naudos – priešingai, lanko brolių ir prižiūri šalia esantį motinos kapą.

Atsakovė Administracija prašo Komisijos pareiškėjos skundą atmesti. Paaiškino, jog pareiškėja 2023-10-30 prašymu Nr. GR52-3816 (Komisijos patikslinimas – prašymas-paraiška piniginei socialinei paramai gauti) (toliau – ir Prašymas) kreipėsi į Administracijos Socialinės

paramos skyrių (toliau – ir Skyrius) dėl socialinės paramos gavimo, būsto, adresu (duomenys neskelbtini) Panevėžio r. (toliau – Būstas), šildymo išlaidų kompensacijai gauti. Buvo surinkta medžiaga, 2023-11-30 surašytas buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas Nr. SG-142 (toliau – Patikrinimo aktas), Skyrius 2024-01-22 išvadoje „Dėl teisės į piniginę socialinę paramą“ (toliau – 2024-01-22 išvada) nurodė, jog įvertinus 2024-01-22 prašymo-paraiškos Nr. 575 (registracijos numeris ir data gauti įvedus pareiškėjos 2023-10-30 prašymą Nr. GR52-3816 į Skyriaus sistemą) prieduose pateiktus duomenis nustatyta, kad pareiškėja, deklaravusi gyvenamą vietą Būste ir jos šeima (arba bendrai gyvenantys asmenys), neturi teisės į piniginę socialinę paramą, nes deklaruoto turto vertė viršija nustatytą turto vertės normatyvą.

Panevėžio rajono savivaldybės piniginės socialinės paramos teikimo komisija (toliau – Savivaldybės komisija) 2024-01-23 vykusiame posėdyje nutarė ir posėdžio protokole Nr. GR92-1 nurodė teikti rekomendacinį sprendimą Administracijos direktoriui neskirti būsto šildymo išlaidų kompensacijos pareiškėjai nuo 2023-10-01 iki 2024-05-01. Administracijos direktorius 2024-01-26 įsakymu Nr. A1-24 „Dėl piniginės socialinės paramos skyrimo“ (toliau – 2024-01-26 įsakymas) neskyrė pareiškėjai būsto šildymo išlaidų kompensacijos nuo 2023-10-01 iki 2024-05-01, esant Panevėžio rajono savivaldybės tarybos (toliau – ir Taryba) 2022-09-29 sprendimu Nr. T-200 „Dėl Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams teikimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 21 punkte numatytam atvejui (būstas Nekilnojamojo turto registre (toliau – NT registras) nėra įregistruotas kaip gyvenamosios patalpos ir bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto yra Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (toliau – ir Paramos įstatymas) 14 straipsnyje nurodyta vertė viršija turto vertės normatyvą). Pareiškėjai išsiųstas 2024-01-31 raštas Nr. 12/ (17.9)-SD4-314 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacijas“ (toliau – 2024-01-31 raštas), kuriame buvo išdėstytos kompensacijos neskyrimo priežastys bei dokumentai ir teisės aktai, kuriais vadovautasi priimant sprendimą.

Pareiškėja padavė skundą Komisijai, prašydama panaikinti Skyriaus 2024-01-30 sprendimą Nr. 798/GR53-872 „Dėl teisės į būsto šildymo, karšto vandens išlaidų kompensacijas“ (toliau – 2024-01-30 sprendimas). Komisija 2025-03-26 sprendimu bylą dėl pareiškėjos reikalavimo panaikinti Skyriaus 2024-01-30 sprendimą nutraukė, Administracijos direktoriaus 2024-01-26 įsakymą panaikino, kaip neišsamų, neturintį reikiamo ir aiškaus faktinio ir teisinio pagrindimo, reikiamos ir teisėtos individualios argumentacijos.

Savivaldybės komisija 2025-04-17 posėdyje, išnagrinėjusi pareiškėjos Prašymą iš naujo, nutarė siūlyti Administracijos direktoriui netaikyti išimties pareiškėjai ir neskirti būsto šildymo išlaidų kompensacijos nuo 2023-10-01 iki 2024-05-01, nes ji neatitinka įstatymo nuostatų. Administracijos direktorius 2025-05-07 priėmė Įsakymą, kuriuo atsisakė pareiškėjai skirti kompensaciją, nes asmuo neatitinka Paramos įstatymo 2 straipsnio 4 punkto, numatančio, kad būstas yra vienbutis gyvenamasis namas, butas ar kitos gyvenamosios patalpos arba jų dalys. Pareiškėja kreipėsi dėl šildymo išlaidų kompensacijos sodo pastatui, kurio pagrindinė naudojimo paskirtis – kita (sodų), bet ne gyvenamoji. Paramos įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į kompensacijas, jeigu bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto Paramos įstatymo 14 straipsnyje, vertė neviršija turto vertės normatyvo. Įvertinus pareiškėjos turtą, nustatyta, kad bendras turto vertės normatyvas yra 19 848 Eur, o pareiškėjos turto vertė yra 22 874,98 Eur. Įsakymas pareiškėjai išsiųstas su 2025-05-14 raštu Nr. (8.16)SD1-1341 „Dėl piniginės socialinės paramos neskyrimo“ (toliau – 2025-05-14 raštas).

Pagal Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijos įstatymą, sodo namas – nesudėtingas poilsiui skirtas statinys, esantis sodo sklype. Vadovaujantis Statybos techninis reglamentas STR 1.01.03:2017 „Statinių ir patalpų klasifikavimas“, kuriame, be kita ko, paaiškinta, jog sodo namas priskiriamas negyvenamiesiems pastatams. Vadovaujantis Paramos įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, įvertinus pareiškėjos turtą jos kreipimosi metu, bendras taikomo turto vertės normatyvas buvo

19 848,00 Eur, o pareiškėjos turimo turto vertė buvo 22 874,98 Eur, taip pat pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 359 straipsnį yra numatyta piniginė bauda už statinio (jo patalpų) naudojimą ne pagal paskirtį.

Pasak atsakovės, tiek Įsakyme, tiek 2025-05-14 rašte yra nurodyta, kuo remiantis buvo atsisakyta skirti kompensaciją, dokumentai informatyvūs ir motyvuoti.

Atsakovė pažymi, kad Paramos įstatymo 7 straipsnio 1 dalis, kurioje nustatyti reikalavimai asmenis, prašantiems kompensacijos ir 2 straipsnio 4 dalis, kurioje pateikiama būsto sąvoka tiek iki 2023-10-01, tiek ir nuo 2023-10-01 nesikeitė. Be to, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-04-15 nutarimo Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų 3 priedo 2.21 papunktyje numatyta, kad pastatai, esantys sodininkų bendrijose (sodo namai ir kita) yra negyvenamosios paskirties pastatai. Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Ministerija) 2012-02-20 Metodiniame išaiškinime dėl Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo naujų nuostatų taikymo (toliau – 2012-02-20 metodinis išaiškinimas) apie Paramos įstatymo 2 straipsnio 4 dalies taikymą nurodyta, jog siekiant nustatyti, ar vienbutis gyvenamas namas, butas ar kitos gyvenamosios patalpos arba jų dalys yra tinkamos gyventi, būstas turi būti teisiškai įregistruotas kaip gyvenamosios patalpos NT registre teisės aktų nustatyta tvarka. Sodo namas neatitinka įstatyme apibrėžtos ir naudojamos būsto sąvokos, todėl kompensacija sodo namams negali būti skiriama.

Atsakovės teigimu, pareiškėja, be kita ko, nesutinka su pajamų (turto) apskaičiavimu. Turto vertė nustatoma automatiškai pagal valstybės įmonės Registrų centras nurodomą objekto vertę. Bute, adresu (duomenys neskelbtini) Pasvalio r., gyvena pareiškėjos neįgalus brolis, tačiau 1/3 turto priklauso pareiškėjai, todėl turtas ir buvo vertinamas. Pareiškėja iš esmės suvokė (suprato) Administracijos direktoriaus 2025-05-07 įsakyme Nr. A1-169 išdėstytus faktinius ir teisinius pagrindus, priėmimo motyvus. Įsakymo turinys pareiškėjai buvo aiškus ir suprantamas, o skunde išdėstyti motyvai – pareiškėjos įsitikinimas, kad ji privalo kompensaciją gauti.

Skundas tenkintinas.

Ginčas kilo dėl Administracijos direktoriaus Įsakymo, kuriuo nuspręsta pagal 2023-10-30 pateiktą Prašymą pareiškėjai neskirti išimties tvarka būsto šildymo išlaidų kompensacijos nuo 2023-10-01 iki 2024-05-01, teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja Skyriui pateikė Prašymą, kuriuo prašė skirti jos šeimai Būsto šildymo išlaidų kompensaciją 2023 m. spalio, lapkričio, gruodžio mėn., ir 2024 m. sausio, vasario, kovo ir balandžio mėn.

Pajstrio seniūnija Patikrinimo akte nurodė, jog pensinio amžiaus pareiškėjos šeima gyvena gyventi pritaikytame sodo pastate, kuriame yra krosninis šildymas, šeima gauna labai nedideles išmokas. Seniūnija, vadovaudamasi Paramos įstatymo 23.3.7 punktu (Komisijos patikslinimas – 23 straipsnio 3 dalies 7 punktas), Aprašo 21 punktu, rekomendavo skirti būsto šildymo išlaidų kompensaciją išimties tvarka. Skyrius 2024-01-22 išvadoje nurodė, jog pareiškėja, deklaravusi gyvenamą vietą Būste ir jos šeima (arba bendrai gyvenantys asmenys) neturi teisės į piniginę socialinę paramą, nes deklaruoto turto vertė viršija nustatytą turto vertės normatyvą. Savivaldybės komisija 2024-01-23 posėdyje nutarė rekomenduoti neskirti pareiškėjai būsto šildymo išlaidų kompensacijos nuo 2023-10-01 iki 2024-05-01.

Administracijos direktorius 2024-01-26 įsakymu nusprendė neskirti pareiškėjai būsto šildymo išlaidų kompensacijos nuo 2023-10-01 iki 2024-05-01, esant Aprašo 21 punkte numatytam atvejui (būstas NT registre nėra įregistruotas kaip gyvenamosios patalpos ir bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto yra Paramos įstatymo 14 straipsnyje nurodyta vertė viršija turto vertės normatyvą).

Pareiškėja, nesutikdama su Skyriaus 2024-01-30 sprendimu, padavė skundą Komisijai, kuri 2024-03-20 sprendimu Nr. 21RE-4-36 (AG4-20/18-2024) pareiškėjos skundą tenkino – panaikino Skyriaus 2024-01-30 sprendimą. Atsakovė šį Komisijos sprendimą apskundė Regionų administraciniam teismui, kuris 2024-12-09 sprendimu administracinėje byloje Nr. e12-8624-

644/2024 atsakovės skundą patenkino iš dalies, t. y. Komisijos sprendimą panaikino ir perdavė Komisijai pareiškėjos 2024-02-06 skundą nagrinėti. Komisija 2025-03-26 sprendimu bylą dėl dalyje dėl pareiškėjos patikslintame skunde suformuluoto reikalavimo panaikinti Skyriaus 2024-01-30 sprendimą nutraukė, o pareiškėjos skundžiamą Administracijos direktoriaus 2024-01-26 įsakymą panaikino. Šiame sprendime Komisija padarė išvadą, jog 2024-01-26 įsakymas neišsamus, neturi reikiamo ir aiškų faktinio ir teisinio pagrindimo, reikiamos ir teisėtos individualios argumentacijos, šie įsakymo trūkumai yra esminiai. Taip pat Komisija nurodė, jog panaikinus 2024-01-26 įsakymą, atsakovei kyla pareiga iš naujo išnagrinėti pareiškėjos Prašymą ir dėl jo priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį administracinį sprendimą.

Administracija, atsižvelgdama į Komisijos 2025-03-26 sprendimą, iš naujo išnagrinėjo pareiškėjos Prašymą. Savivaldybės komisija 2025-04-17 posėdyje nutarė siūlyti Administracijos direktoriui netaikyti išimties pareiškėjai ir neskirti būsto šildymo išlaidų kompensacijos nuo 2023-10-01 iki 2024-05-01, nes ji neatitinka Paramos įstatymo nuostatų. Pareiškėja kreipėsi dėl šildymo išlaidų kompensacijos sodo pastatui, kurio pagrindinė naudojimo paskirtis – kita (sodų), bet ne gyvenamoji. Taip pat pagal Paramos įstatymą teisė į kompensaciją suteikiama jeigu bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto vertė neviršija nustatyto turto vertės normatyvo.

Administracijos direktorius 2025-05-07 priėmė Įsakymą, kuriuo nusprendė pareiškėjai išimties tvarka neskirti būsto šildymo išlaidų kompensacijos laikotarpyje nuo 2023-10-01 iki 2024-05-01, nes asmuo neatitinka Paramos įstatymo 2 straipsnio 4 punkto, numatančio, kad būstas yra vienbutis gyvenamasis namas, butas ar kitos gyvenamosios patalpos arba jų dalys. Pareiškėja kreipėsi dėl šildymo išlaidų kompensacijos sodo pastatui, kurio pagrindinė naudojimo paskirtis – kita (sodų), bet ne gyvenamoji. Paramos įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į kompensacijas, jeigu bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto Paramos įstatymo 14 straipsnyje, vertė neviršija turto vertės normatyvo. Įvertinus pareiškėjos turtą, nustatyta, kad bendras turto vertės normatyvas yra 19 848 Eur, o pareiškėjos turto vertė yra 22 874,98 Eur.

Įsakymas pareiškėjai išsiųstas kartu su 2025-05-14 raštu.

Byloje nagrinėjamu atveju sprendžiama, ar atsakovė nepažeidė teisės aktų, reglamentuojančių asmenų teikiamų prašymų-paraiškų socialinei paramai gauti nagrinėjimo tvarką bei sprendimų, kuriais išnagrinėjami minėtieji prašymai-paraiškos, priėmimui keliamų reikalavimų. Ginčui yra aktualios Paramos įstatymo ir Aprašo, kuriais vadovaujantis buvo nagrinėjamas pareiškėjos Prašymas ir priimtas Įsakymas, redakcijos, galiojusios Prašymo pateikimo metu, t. y. 2023-10-30.

Administracijos direktorius Įsakymą priėmė vadovaudamasis, be kita ko, Paramos įstatymo 2 straipsnio 4 dalimi ir 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, taip pat Aprašo, patvirtinto Tarybos 2024-09-26 sprendimu Nr. T-222 „Dėl piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 45 punktu bei, atsižvelgdamas į Savivaldybės komisijos 2025-04-17 posėdžio protokolą Nr. GR92-3.

Pažymėtina, jog Savivaldybės komisija 2025-04-17 posėdyje, kuriame svarstė piniginės socialinės paramos skyrimo išimties tvarka pareiškėjai klausimą, taip pat vadovavosi Tarybos sprendimu Nr. T-222 patvirtintu Aprašu, šio aprašo IV skyriumi „Savivaldybės administracijos pareigos ir teisės teikiant piniginę socialinę paramą“.

Nagrinėjamu atveju pareiškėja Prašymą pateikė 2023-10-30, todėl jo nagrinėjimo metu atsakovė turėjo vadovautis tuo metu galiojusiais teisės aktais, iš jų ir Aprašo, galiojusio nuo 2022-09-29 iki 2024-10-01, redakcija, kurioje Savivaldybės administracijos pareigos ir teisės teikiant piniginę socialinę paramą yra reglamentuojamos Aprašo III skyriuje. Komisija sprendžia, jog atsakovė neturėjo jokio pagrindo nukrypti nuo principo, kad įstatymas neturi grįžamosios galios (lotynų kalba – *lex retro non agit*), pagrįstos taisyklės ir, pakartotinai nagrinėdama pareiškėjos 2023-10-30 pateiktą Prašymą, taikyti nuo 2024-10-02 įsigaliojusią Aprašo, patvirtinto Tarybos 2024-09-

26 sprendimu Nr. T-222, redakciją, kuri nebuvo priimta ir negaliojo pradėti ir vis dar neužbaigta Prašymo nagrinėjimo procedūrai.

Dėl Administracijos direktoriaus Įsakymu priimto sprendimo, grindžiamo Paramos įstatymo 2 straipsnio 4 dalimi, kurioje nustatyta būsto sąvoka (būstas neregistruotas kaip gyvenamosios patalpos), pažymėtina, jog Komisija jau 2025-03-26 sprendime, kuriuo nusprendė panaikinti Administracijos direktoriaus 2025-01-26 įsakymą, grindžiamą Paramos įstatymo 2 straipsnio 4 dalimi, be kita ko, nurodė, jog Komisija ir ankstesniame savo sprendime buvo nurodžiusi būtinybę tinkamai įvertinti Paramos įstatyme numatytą reguliavimą, kadangi būtent šio įstatymo 2 straipsnio 4 dalies nuostata nenumato jokių imperatyvių apribojimų, susijusių su būsto paskirtimi, skiriant būsto šildymo išlaidų kompensaciją.

Aprašo, patvirtinto Tarybos 2022-09-29 sprendimu Nr. T-200, redakcijos, galiojusios nuo 2023-08-31, 21 punkte nustatyta, kad savivaldybės administracija turi teisę skirti piniginę socialinę paramą vadovaudamasi Paramos įstatymo 23 straipsnio 3 dalimi: seniūnijos socialinis darbuotojas patikrina bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas, surašo buities ir gyvenimo sąlygų tyrimo aktą (toliau – Aktas) ir prašymą-paraišką su visais reikalingais dokumentais bei Aktu pateikia Skyriui. Prie Akto turi būti pridėtas Savivaldybės komisijos protokolo išrašas ir rekomendacija dėl socialinės paramos skyrimo (21.1 papunktis); visi gauti dokumentai svarstomi Savivaldybės komisijos posėdyje ir jai rekomendavus skiriama ar neskiriama pinigine socialine parama ir numatomas pinigines socialines paramos skyrimo terminas (21.2 papunktis). Pinigine socialine parama skiriama arba neskiriama Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu, kurį iki kito mėnesio 8 d. parengia Skyriaus specialistai (Aprašo 22 punktas).

Byloje nustatyta, kad Pajstrio seniūnijos socialinė darbuotoja 2023-11-30 patikrino pareiškėjos sodo name esamas gyvenimo sąlygas ir surašė Patikrinimo aktą, jame nurodžiusi, kad sodo namas pritaikytas gyventi, jame yra krosninis šildymas. Darbuotoja nenustatė, jog Prašyme būtų pateikti klaidingi duomenys, rekomendavo, vadovaujantis Paramos įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 7 punktu, Aprašo 21 punktu, skirti būsto šildymo išlaidų kompensaciją išimties tvarka.

Paramos įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 7 punkte nustatyta, jog patikrinus bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas ir surašius Aktą, savivaldybės administracijai suteikiama teisė savivaldybės tarybos nustatyta tvarka skirti būsto šildymo išlaidų kompensaciją vienam gyvenančiam asmeniui arba bendrai gyvenantiems asmenims, jeigu jie deklaruoja gyvenamąją vietą jų nuosavybės teise turimame būste arba nuomojasi būstą, kuris NT registre nėra įregistruotas kaip gyvenamosios patalpos arba atskira gyvenamoji patalpa, kai bendraturčių nuosavybės teisės dalys nėra nustatytos.

Iš aptarto teisinio reguliavimo darytina išvada, kad Administracijai, patikrinus asmens gyvenimo sąlygas ir surašius Aktą, suteikiama teisė įvertinti ir motyvuotai nuspręsti dėl būsto šildymo išlaidų kompensacijos skyrimo, jeigu kompensacijos prašantis asmuo gyvena būste ar jį nuomojasi, kuris NT registre nėra įregistruotas kaip gyvenamosios patalpos.

Atkreiptinas dėmesys, jog pareiškėjos Prašymo pakartotino nagrinėjimo metu Savivaldybės komisija 2025-04-17 posėdyje nesvarstė Skyriui pateikto Pajstrio seniūnijos 2023-11-30 sudaryto Patikrinimo akto bei nevertino jame pateiktų rekomendacijų. Atsakovė atsiliepime vadovaujasi ir Ministerijos 2012-02-20 metodiniu išaiškinimu, kuriame numatyta, kad būstas turi būti teisiškai įregistruotas kaip gyvenamosios patalpos, tačiau šis metodinis išaiškinimas negali paneigti aukštesnės galios teisės aktuose (Paramos įstatyme, Apraše ir pan.) įtvirtintų nuostatų, be to šiuo išaiškinimu nesivadovauta priimant skundžiamą Įsakymą.

Be kita to, Administracijos direktoriaus Įsakyme neįvertinta Paramos įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 7 punkto nuostata, kuria savivaldybės administracijai suteikiama teisė savivaldybės tarybos nustatyta tvarka skirti būsto šildymo išlaidų kompensaciją vienam gyvenančiam asmeniui arba bendrai gyvenantiems asmenims, jeigu jie deklaruoja gyvenamąją vietą jų nuosavybės teise turimame būste arba nuomojasi būstą, kuris NT registre nėra įregistruotas kaip gyvenamosios patalpos arba atskira gyvenamoji patalpa, kai bendraturčių nuosavybės teisės dalys nėra nustatytos. Ši įstatyminė nuostata iš esmės paneigia formalų ir klaidingą Įsakymo priėmimo pagrindą, grindžiamą Paramos

įstatymo 2 straipsnio 4 dalimi, kad pareiškėjos sodo pastato pagrindinė naudojimo paskirtis kita (sodu), bet ne gyvenamoji.

Įsakymu priimtas sprendimas neskirti pareiškėjai kompensacijos grindžiamas ir Paramos įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatomis, t. y., kad įvertinus pareiškėjos turtą, nustatyta, jog bendras turto vertės normatyvas yra 19 848 Eur, o pareiškėjos turto vertė yra 22 874,98 Eur.

Paramos įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, jog gyvenamąją vietą būste deklaravę arba būstą nuomojantys bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į kompensacijas, jeigu kreipimosi dėl kompensacijų metu atitinka visus šiuos reikalavimus: bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnyje, vertė neviršija turto vertės normatyvo. Jeigu bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens nuosavybės teise turimo turto, nurodyto šio įstatymo 14 straipsnyje, vertė viršija turto vertės normatyvą, nustatant teisę į kompensacijas, kai kreiptasi pirmą kartą arba praėjus ne mažiau kaip 24 mėnesiams nuo paskutinio mėnesio, už kurį kompensacijos buvo paskirtos, šis reikalavimas 3 mėnesius netaikomas.

Taip pat Paramos įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 2 punkte nustatyta, jog patikrinus bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas ir surašius Akta, savivaldybės administracijai suteikiama teisė savivaldybės tarybos nustatyta tvarka skirti kompensacijas, jeigu išlaidos už būsto šildymą, už faktinį geriamojo vandens ir (ar) karšto vandens kiekį atitinka šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytus kompensuojamus dydžius, tačiau bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo neatitinka šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 ar 2 punkte nustatytų reikalavimų.

Taigi, išvardytos Paramos įstatymo nuostatos taip pat suteikia teisę Administracijai skirti kompensaciją už būsto šildymą, jeigu šios kompensacijos prašantis asmuo ir neatitinka šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyto reikalavimo, tačiau byloje nagrinėjamu atveju skundžiamame Įsakyme dėl šių nuostatų nepasisakoma. Taip pat pažymėtina, jog nors Įsakyme nurodytas bendras turto vertės normatyvas (19 848 Eur) ir pareiškėjos turto vertė (22 874,98 Eur), tačiau nėra aišku, kokiais duomenimis ir koks konkrečiai pareiškėjos turtas buvo vertintas. Šios aplinkybės ir detalus atskirų turto verčių apskaičiavimas Įsakyme nepateikiamas.

Atsakovė yra viešojo administravimo subjektas ir jos priimami sprendimai turi atitikti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalyje įtvirtintas nuostatas. Vadovaujantis VAI 10 straipsnio 5 dalimi, administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktas) ir administracinio sprendimo motyvai (6 punktas). Tuo tarpu VAI 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintas išsamumo principas, pagal kurį viešojo administravimo subjektas į prašymą (skundą) turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo (skundo) nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo (skundo) turinį.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) savo jurisprudencijoje yra konstatavęs, kad VAI 8 straipsnio (aktualios redakcijos 10 straipsnio 5 dalis) nuostatos reiškia, kad akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (*LVAT 2010-11-15 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-15/2010*). VAI nuostatos taip pat patvirtina, jog individualiam administraciniam aktui keliamas motyvuotumo reikalavimas. Pažymėtina ir tai, kad sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinoma ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas (*žr., pvz., LVAT 2017-11-08 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1833-442/2017, 2018-07-19 nutartį administracinėje byloje Nr. A-1150-502/2018*). Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose

santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo, įgalinanti teisumą, nagrinėjanti tokią bylą, skundžiamą viešojo administravimo subjekto individualų administracinį aktą panaikinti (žr., pvz., *LVAT 2016-12-22 sprendimą administracinėje byloje Nr. A-2074-146/2016, 2017-07-28 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1096-858/2017, 2018-04-18 sprendimą administracinėje byloje Nr. A-871-525/2018*).

Taip pat atsakovė yra saistoma gero administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų. Gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (*LVAT 2015-09-07 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1324-502/2015, 2017-10-10 nutartis administracinėje byloje Nr. A-2185-146/2016 ir kt.*).

Įvertinusi byloje nustatytas faktines aplinkybes, vadovaudamasi ginčo dalyką reglamentuojančiais teisės aktais bei Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika, Komisija sprendžia, kad pareiškėjos Prašymo nagrinėjimo procedūra atlikta pažeidžiant gerojo administravimo principą, objektyviai nevertinus nustatytų faktinių duomenų, nesilaikant tuo metu galiojusio teisinio reglamentavimo bei taikant netinkamas teisės aktų normas. Skundžiamame Įsakyme nurodyti administracinio sprendimo priėmimo teisiniai ir faktiniai pagrindai yra nepagrįsti, be aiškios ir tinkamomis teisės normomis grindžiamos argumentacijos. Taigi, Įsakymas neatitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies reikalavimų, nėra tinkamai motyvuotas ir teisiškai pagrįstas, todėl yra panaikinamas kaip neteisėtas.

Skundžiamo akto panaikinimas reiškia, kad konkrečiu atveju atkuriamas buvusi iki ginčijamo teisės akto priėmimo padėtis, tai yra atkuriamos pažeistos pareiškėjo teisės ar teisėti interesai. Nagrinėjamu atveju tai reiškia, jog Komisijos priimtam sprendimui įsiteisėjus, teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais turi būti iš naujo išnagrinėtas pareiškėjos Prašymas bei priimtas teisės aktų reikalavimus atitinkantis administracinis sprendimas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos (duomenys neskelbtini) skundą tenkinti.

Panaikinti Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2025-05-07 įsakymą Nr. A1-169 „Dėl piniginių socialinės paramos neskyrimo“

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Asta Povilonienė

Komisijos nariai

Remigijus Kalašnykas

Sigita Šimbelytė